

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
 «ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
 Навчально-науковий інститут денної освіти
 Кафедра правознавства

СИЛАБУС
 навчальної дисципліни
«Договірне право»
 на 2022-2023 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	4 курс, 8 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Право»
Спеціальність	081 Право
Галузь знань	08 Право
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПБ НПП, який веде дану дисципліну,
 науковий ступінь і вчене звання,
 посада

Кульчій Олег Олександрович
к.ю.н., доцент
доцент кафедри правознавства

Контактний телефон	+38-050-966-02-81
Електронна адреса	law.chair@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua
Консультації	очна http://www.pravo.puet.edu.ua/cont.htm он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 09.00-19.00
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1722

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Розкриття найважливіших категорій і конструкцій договірного права та законодавства у цій сфері, основних тенденцій його розвитку і застосування судами (господарськими) та іншими правозастосовними органами норм чинного законодавства щодо укладання змін, виконання договорів. Вивчення договірного права має на меті набуття студентами навичок роботи з нормативним матеріалом, уміння вирішувати конкретні правові ситуації, які виникають у сфері договірних відносин на базі національного та міжнародного законодавства. Також студенти мають здійснювати аналіз правозастосовної практики, судових рішень та рішень органів державної влади в частині регулювання договірних відносин.
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції – 18 год., семінарські заняття – 30 год., самостійна робота – 42 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та семінарські заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом. Методи навчання – викладення навчального матеріалу з основних розділів, тем навчальної дисципліни на лекційних заняттях в аудиторії чи дистанційно з використанням мультимедійних технологій активізації пізнавальної діяльності; закріплення, систематизація та узагальнення теоретичних знань, що були отримані студентами під час лекційних занять, самостійного опрацювання рекомендованих джерел інформації та представлення результатів самостійної роботи в письмовій формі (навчальне (практичне) завдання (зокрема, розробка проекту договору), реферат (есе) за заданою проблематикою), на семінарських/практичних заняттях та консультаціях. Використовується проблемний підхід, моделювання, робота у малих групах, диспути.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування лекційних та семінарських занять; обговорення матеріалу теми; виконання практичних завдань; вибіркоче тестування на заняттях; поточна модульна робота; доповіді з рефератами та їх обговорення; моделювання правових ситуацій; оцінка підготовлених проектів документів. Підсумковий контроль: ПМК (екзамен)
Базові знання	Наявність базових знань про цивільні відносини та їх правове регулювання (Цивільне право, Господарське право)
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
<i>Загальні компетентності</i>		
1.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 2)	Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю (РН 5)
2.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 3)	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел (РН 3).
3.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК 4)	Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правової термінології (РН 10)
4.	Здатність бути критичним і самокритичним (ЗК 8)	Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему (РН 6)
5.	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК 10)	Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи (РН 18)
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</i>		
6.	Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, <u>цивільне</u> і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право (СК 7)	Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права (РН 13)
7.	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти (СК 11)	Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки (РН 20)
8.	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності (СК 13)	Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій (РН 9)
9.	Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування (СК 15)	Готувати проєкти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях (РН 21)
10.	Здатність аналізувати окремі види приватноправових відносин, усвідомлювати особливості їх правового регулювання, визначати ефективні способи їх охорони та захисту (ДСК 18)	Виявляти вміння аналізувати окремі види приватноправових відносин, визначати особливості їх правового регулювання, застосовувати ефективні способи їх охорони та захисту (ДРН 24)

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Загальні положення щодо регулювання договірних відносин		
Тема 1. Поняття та загальна характеристика договірних відносин в Україні.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Поняття, предмет та метод договірних відносин; 2) Принципи договірних відносин та їх закріплення у чинному законодавстві; 3) Система договірних відносин та характеристика його основних інститутів (складових); 4) Джерела договірних відносин України. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.
Тема 2. Поняття та загальна характеристика договору. Договір у сфері господарської діяльності.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Поняття зобов'язання й договору, співвідношення зобов'язання й договору; 2) Класифікація договорів; 3) Поняття господарського договору та функції договору в господарській діяльності; 4) Зміст договору; 4) Форма договору та правові наслідки її недотримання. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти класифікацію договорів за критеріями.
Тема 3. Порядок укладення, зміни та припинення договору.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Порядок укладання господарських договорів; 2) Пропозиція (оферта) та її види. Умови дійсності оферти; 3) Підстави та порядок внесення змін до договору та

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
	завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	розірвання договору; 4) Підстави та наслідки визнання договорів недійсними й неукладеними; 5) Конкурентні способи укладення договорів. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти схему процедури загального порядку укладення договору.
Тема 4. Виконання договірних зобов'язань.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Поняття виконання договірних зобов'язань та порядок виконання умов договору; 2) Заміна осіб у договірному зобов'язанні. Випадки обмеження зміни осіб; 3) Підстави та порядок припинення договірних зобов'язань; 4) Загальна характеристика способів забезпечення виконання договірних зобов'язань. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.
Тема 5. Способи забезпечення виконання договірних зобов'язань.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Загальна характеристика способів забезпечення виконання договірних зобов'язань; 2) Неустойка; 3) Поручка та гарантія; 4) Завдаток та його відмінності від авансу; 5) Застава та притримання майна боржника. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти договір поручки.
Тема 6. Відповідальність за порушення договірних зобов'язань.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Загальна характеристика відповідальності за порушення договірних зобов'язань; 2) Підстави та умови відповідальності за порушення умов договору; 3) Відшкодування збитків та їх склад; 4) Стягнення неустойки в разі порушення умов договору; 5) Оперативно-господарські санкції як захід відповідальності. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.
Тема 7. Захист прав учасників договірних відносин.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування. Поточна модульна робота (тестування)	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Способи захисту прав та інтересів учасників договірних відносин; 2) Самозахист прав сторін договору. Оперативно-господарські санкції; 3) Нотаріальний захист прав учасників договірних відносин; 4) Судовий захист прав сторін договору. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти претензію.
Модуль 2. Особливості правового регулювання окремих видів цивільно-правових та господарсько-правових договорів		
Тема 8. Договори про передачу майна у власність.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Загальна характеристика договору роздрібної купівлі-продажу; 2) Відповідальність суб'єктів підприємництва за порушення правил торговельної діяльності і торговельного обслуговування покупців; 3) Поняття та значення товарних бірж, порядок їх створення та функціонування; 4) Договір контракти сільськогосподарської продукції; 5) Договір міни: поняття та особливості; 6) Порядок закупівлі товарів, робіт та послуг за державні кошти, відповідальність за його порушення. <i>Практичні завдання:</i>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти таблицю-порівняння видів договорів купівлі-продажу.
Тема 9. Договори про передачу майна в користування.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Договір оренди будівлі або іншої капітальної споруди. Договір найму (оренди) житла; 2) Особливості використання предмета оренди, зміна порядку використання орендованого майна; 3) Підстави для відмови від договору оренди та розірвання договору оренди; 4) Договір лізингу, істотні умови договору лізингу та його види; 5) Особливості договору фінансового лізингу. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.
Тема 10. Договори про виконання робіт.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Поняття та види договорів про виконання робіт; 2) Загальна характеристика договору підряду, порядок його укладення, зміни та припинення. Передання результату робіт; 3) Особливості договору підряду на капітальне будівництво. Істотні умови договору будівельного підряду; 4) Правове становище замовника, підрядника і субпідрядника. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.
Тема 11. Договори про надання юридичних послуг.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Загальна характеристики договорів про надання послуг та їх видів; 2) Поняття та зміст договору доручення; 3) Агентські відносини у сфері господарювання, сторони та предмет договору; 4) Особливості договору комісії за законодавством України; 5) Договір консигнації. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.
Тема 12. Договори про надання фактичних послуг.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Договір зберігання, його істотні умови та форма; 2) Спеціальні види зберігання; 3) Договір страхування. Види договору страхування; 4) Договір перевезення вантажу та його види. Перевізні документи та їхні види.; 5) Договір перевезення пасажирів і багажу; 6) Договір транспортної експедиції. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.
Тема 13. Правове регулювання кредитно-розрахункових відносин.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Правове регулювання безготівкових розрахунків у підприємницькій діяльності; 2) Договір позики та кредитний договір: порівняльна характеристика; 3) Права та обов'язки сторін кредитного договору. Способи забезпечення виконання кредитних зобов'язань; 4) Договір банківського рахунку; 5) Права та обов'язки сторін за договором банківського вкладу. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти розписку.
Тема 14. Зобов'язання про спільну	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Договори про спільну діяльність; 2) Поняття договору

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
діяльність. Договори про створення юридичної особи.	правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	простого товариства; 3) Засновницький договір про створення юридичної особи. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти договір простого товариства.
Тема 15. Правове регулювання договірних відносин у сфері зовнішньоекономічної діяльності.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування Поточна модульна робота (тестування). ПМК (залік)	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Поняття та ознаки та види зовнішньоекономічного договору; 2) Правовий статус суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та їх види; 3) Порядок укладання, зміни та розірвання зовнішньоекономічного договору; 4) Особливості змісту та форми зовнішньоекономічних договорів; 5) Порядок застосування міжнародних договорів (конвенцій) при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності; 6) Захист прав і законних інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності (вирішення спорів). Міжнародний комерційний арбітраж. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.

Інформаційні джерела

1. Боднар Т.В. Договірні зобов'язання в цивільному праві: (Заг. положення): Навч. посіб. – К.: Юстініан, 2007. – 280 с.
2. Договірне право України. Загальна частина: навч. посіб. / [Т.В. Боднар, О.В. Дзера, Н.С. Кузнецова та ін.]; за ред. О.В. Дзери. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 896 с.
3. Договірне право України. Особлива частина : Навчальний посібник для студентів вузів / ред. О.В. Дзера. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 1200 с.
4. Договірне право: Конспект лекцій / [І.В. Жилінкова В.І. Борисова, І.В. Спасибо-Фатеева та ін.]; за ред. І.В. Жилінкової, В.І. Борисової. – Х.: Нац. юрид. акад. України, 2008. – 116 с.
5. Луць В.В. Контракти у підприємницькій діяльності: навч. посібник / В.В. Луць. – 2-е вид., перероб. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 576 с.
6. Цивільне право України. Договірні та недоговірні зобов'язання: Підручник / [С.С. Бичкова, І.А. Бірюков, В.І. Бобрик та ін.]; За заг. ред. С.С. Бичкової. – (2-е вид., змін. та допов.). – К.: КНТ, 2008. – 498 с.
7. Цивільне право України. Особлива частина. Договірні зобов'язання: Навч. посіб. / [І.Е. Берестова, С.С. Бичкова, І.А. Бірюков та ін.]; За заг. ред. С.С. Бичкової. – К.: Нац. акад. внутр. справ України, 2005. – 348 с.
8. Цивільне право України: Академічний курс: Підруч.: У двох томах / За заг. ред. Я. М. Шевченко. – Т. 2. Особлива частина. – К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2004. – 408 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office (Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft Power Point).
- Презентації Microsoft PowerPoint з тем курсу;
- Бази нормативних документів (Ліга:Закон, НАУ; online-системи, у т.ч. «Законодавство України». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>).
- пакети тестів до тем навчальної дисципліни для студентів денної та заочної форм навчання, розміщені в системі OpenTest.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність» (http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_akademichnu_dobrocheshnist_2020.pdf); списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita>; Положення про зарахування результатів неформальної освіти.

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-7): відвідування занять (не більше 2 балів – за наявності конспектів семінарських занять та за умови присутності на них); обговорення матеріалу тем семінарських занять (8 балів); виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркоче тестування (загалом – 5 балів); поточна модульна робота (тестування) (15 балів)	30
Модуль 2 (теми 8-15): відвідування занять (не більше 2 балів – за наявності конспектів семінарських занять та за умови присутності на них); обговорення матеріалу тем семінарських занять (8 балів); виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркоче тестування (загалом – 5 балів); поточна модульна робота (тестування) (15 балів)	30
Екзамен	40
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни